

Nr 157.

Av herr **Österström m. fl.**, om anslag till iståndsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län m. m.

Den gamla residensbyggnaden i Härnösand har jämlikt nådigt brev den 2 december 1782 uppförts under åren 1783—1789. Byggnaden består av tre våningar. Härav disponeras sedan år 1915 av länets lantmäterikontor mellanvåningen och en del av övervåningen samt av föreningen Svenska Röda Korset och föreningen för Norrlands hembygdsvetenskapliga forskning vissa av de övriga utrymmena. En del av byggnaden står oanvänd.

För landshövdingen i Västernorrlands län har sedan år 1910 på grund av det bristfälliga skick, i vilket residensbyggnaden befinner sig, bostadvåning om 10 rum och kök måst förhyras för 7,000 kronor om året, för vilket ändamål ett extra anslag å nämnda belopp utgår.

Utredningar hava företagits i syfte att kunna bereda landshövdingen en lämpligare bostad i någon kronan tillhörig byggnad. I ämnet har länsstyrelsen i Västernorrlands län den 12 november 1923 hos byggnadsstyrelsen framhållit de växande olägenheter, som vore förenade med den nuvarande landshövdingebostaden. Vid övervägande om lämpligaste sättet för frågans ordnande har länsstyrelsen för egen del kommit till den uppfattningen, att den gamla residensbyggnadens återtagande i bruk såsom bostad för landshövdingen skulle erbjuda en tillfredsställande lösning och tillika den minst kostsamma utvägen. Härför förutsattes emellertid, att de olägenheter vid det gamla residenset, vilka på sin tid föranlett dess övergivande såsom landshövdingbostad, undanröjdes. För det i residensbyggnaden nu inrymda lantmäterikontoret borde lämpliga lokaler anskaffas i annan byggnad.

På grund av tidigare framställningar från landshövdingen Karl Stenström har byggnadsstyrelsen låtit utarbeta förslag till ifrågakarande lokalfrågors lösning i huvudsaklig överensstämmelse med de av länsstyrelsen angivna riktlinjerna.

Ifrågakarande förslag framlades av byggnadsstyrelsen i skrivelse den 4 december 1923. Styrelsen upplyste därvid, att på grund av den till gamla länsresidenset hörande tomtens otillfredsställande storlek, vilket varit en av anledningarna till att man tidigare frångått tanken att ånyo bereda landshövdingen bostad härstädes, underhandlingar förts med Härnösands stad i syfte att vinna en reglering av tomtområdet, vilka underhandlingar

emellertid då ännu icke lett till önskat resultat. Styrelsen hemställde, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa dels 150,000 kronor för iståndsättande av den gamla residensbyggnaden till bostad åt landshövdingen, dels ock, i händelse av bifall härtill, 90,000 kronor för anordnande av provisoriska lokaler för lantmäterikontoret i det ofullbordade kasernetablissemmentets i Härnösand huvudbyggnad. Byggnadsstyrelsen förutsatte därvid, att hinder icke mötte för statsverket att disponera sistnämnda byggnad för annat statligt ändamål än militärt. I förstnämnda belopp hade icke inräknats kostnad för eventuell inlösen av erforderlig tomtmark från Härnösands stad.

Byggnadsstyrelsens berörda förslag anmäldes i statsverkspropositionen till 1924 års riksdag, och anförde departementschefen att, enligt vad han inhämtat, den gamla residensbyggnaden ur brandsäkerhetssynpunkt icke vore tillfredsställande, vadan byggnaden icke kunde anses erbjuda tjänliga lokaler för lantmäterikontoret. Dessutom vore tak och bjälkar behäftade med röta. Departementschefen ansåge sig emellertid icke kunna föreslå proposition i ämnet till riksdagen, då kostnaderna för omflyttningen vore betydande och dessutom underhandlingarna med Härnösands stad icke vore slutförda. Något anslag blev ej heller av riksdagen anvisat.

I skrivelse den 25 augusti 1925 har byggnadsstyrelsen, med förmålan att förberedande överenskommelse med staden numera träffats, inkommit med förnyade anslagsäskanden för ifrågavarande ändamål, avsedda att föreläggas 1926 års riksdag. Kostnaderna beräknas härvid av byggnadsstyrelsen på grund av vissa förändringar i planen till följande höjda belopp, nämligen 187,500 kronor för iståndsättande av residensbyggnaden m. m., 5,000 kronor för tomtreglering m. m., 11,250 kronor för av lotsstyrelsen i samband med tomtregleringen påkallad upprensning av den utanför residenstomten befintliga segelrännan samt 97,200 kronor för anordnande av provisoriska lokaler för lantmäterikontoret i kasernetablissemmentet. Sammanlagt begäras sålunda denna gång anslag å 300,950 kronor.

Av ovan lämnade utredning framgår, att full överensstämmelse råder angående lämpligheten att iståndsätta länsresidenset i Härnösand till bostad för landshövdingen i enlighet med det föreliggande i samråd med landshövdingen Stenström uppgjorda förslaget. Förslaget har ur alla synpunkter ansetts såsom det ändamålsenligaste. De omständigheter, som tidigare anförts mot den föreslagna anordningen, äro numera undanröjda. Lantmäterikontorets provisoriska lokaler i byggnaden hava för ändamålet befunnits otillfredsställande, särskilt ur brandsäkerhetssynpunkt, varför en förflyttning av kontoret till annan lämpligare byggnad vore erforderlig. Av statsverkspropositionen till 1926 års riksdag hava vi funnit, att vederbörande departementschef icke ansett sig böra förorda framläggande av förslag i ämnet till innevarande års riksdag, och hava vi med anledning härav sett oss nödsakade väcka motion härutinnan. Vi hålla nämligen före att, då utredningsarbetet numera är slutfört, skäl icke förefinnes att

längre dröja med att låta den gamla värdiga residensbyggnaden med sitt läge vid stadens torg åter komma till sin forna användning såsom bostad åt länets hövding. Det måste också anses billigt, att landshövdingens bostadsfråga, som alltsedan år 1910 varit ordnad provisorisk, äntligen blir tillfredsställande löst. Det må härvid även erinras, hurusom riksdagens revisorer efter besök å platsen, år 1922 framhållit, att de förefintliga utrymmena borde kunna bättre tillvaratagas och byggnaden i sin helhet på ett mera enhetligt och värdigt sätt disponeras samt år 1925 för sin del funnit de framkomna förslagen om den gamla residensbyggnadens tagande i bruk såsom bostad åt landshövdingen och lantmäterikontorets inrymmande i den ofullbordade kasernbyggnaden värda beaktande.

I likhet med byggnadsstyrelsen hålla vi före, att hinder icke bör möta för statsverket att disponera sistnämnda byggnad för annat statligt ändamål än militärt, och få vi hemställa,

att riksdagen må för budgetåret 1926—1927 såsom extra reservationsanslag anvisa 203,750 kronor, därav 187,500 kronor till iståndsättande av den gamla residensbyggnaden i Härnösand till bostad för landshövdingen i Västernorrlands län m. m., 5,000 kronor till ersättning åt Härnösands stad för viss i samband med denna byggnadens användning erforderlig tomtreglering m. m. samt 11,250 kronor för av denna tomtreglering betingad rensning av segelrännan i Nattviken.

Stockholm den 21 januari 1926.

Ivar Österström.

J. G. Waller.

S. H. Kvarnzelius.

E. A. Enhörning.

L. Tjällgren.

S. Luterkort.

